

Zitting 2004-2005

9 maart 2005

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Beleidsnota's

- Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid 2004-2009
 - Bespreking
(Sprekers: mevrouw Tinne Rombouts, verslaggever, de heren Frans Wymeersch, Bart Martens, Jef Tavernier, Jos De Meyer, Karlos Callens, Jan Loones, Stefaan Sintobin en Ludo Sannen en minister-president Yves Leterme) **3**

- Duurzame Ontwikkeling 2004-2009
 - Bespreking
(Sprekers: mevrouw Tinne Rombouts, verslaggever, mevrouw Joke Schauvliege, mevrouw Stern Demeulenaere en de heer Rudi Daems en minister-president Yves Leterme) **11**

– Leefmilieu en Natuur 2004-2009	
– Bespreking	
(Sprekers: mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Ludo Sannen, Bart Martens, Erik Matthijs, Rudi Daems en Mark Demesmaeker, mevrouw Hilde Crevits en de heer Patrick Lachaert en minister Kris Peeters)	14
Regeling van de werkzaamheden	20
Berichten van verhindering	20

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 9 MAART 2005

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– De vergadering wordt geopend om 9.06 uur.

BELEIDSNOTA'S

Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid 2004-2009, ingediend door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Tinne Rombouts, verslaggever: Vanuit de uitgangspunten van de Vlaamse Regering komt de minister-president tot vier sleutelbegrippen in de beleidsnota, namelijk kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging. De uitdagingen zijn volgens hem inspelen op de Europese besluitvorming, de correcte implementatie van de Mid Term Review(MTR) en een nieuw programmeringsdocument voor plattelandsontwikkeling. De communicatie en promotie moeten voortgezet worden. Wat de zeevisserij betreft, pleit hij voor modernisering, professionalisering en meer samenwerking. Voor het plattelandsbeleid wil hij interbestuurlijk plattelandsoverleg en een plattelandsplan.

Over het algemeen zijn de verschillende fracties tevreden over de nota. Alle fracties zijn overtuigd van het belang van kwaliteit. Wat innovatie betreft, zijn de leden van de commissie bekommerd over de bijkomende taken van de landbouwer, de concurrentiepositie en de milieuvriendelijke manieren van productie.

Wat de samenwerking betreft, vroeg VB een verruiming van het actieplan van het VLIF tot het volledige productieproces. Andere fracties waren bekommerd over de toekomst van de glastuinbouwbedrijven.

De aandacht voor jongeren werd beschouwd als een positieve trendbreuk. Ook over het belang van de Vlaamse stem in Europa was er eensgezindheid. CD&V vroeg aandacht voor een aantal aspecten van het mestdecreet en de afbakening van het agrarisch gebied. Iedereen was tevreden over de focus op het plattelandsbeleid en benadrukte het belang van overleg. Kortom, de beleidsnota kon rekenen op de instemming van de voltallige commissie. (*Applaus*)

De heer Frans Wymeersch: Voor de bescherming van vogels zijn er heel wat eigen en Europese maatregelen. Naar aanleiding van de vogelkijkdag zei het Natuurpunt dat elke tuinbezitter vogels kan helpen door te zorgen voor voedsel, beschutting en nestgelegenheid. Volgens mij kan iedere beleidsmaker een andere bedreigde soort, de landbouwer helpen door aandacht te hebben voor dezelfde basisnoden: inkomen, rechtszekerheid en ruimte.

Een eerste punt is het inkomen. Uit een studie van de Boerenbond is gebleken dat het gemiddelde inkomen van de landbouwer in 2004 met vijftien procent is gedaald door de daling van de verkoopprijzen en de stijging van de uitgaven. In vergelijking met het gemiddelde inkomen op de arbeidsmarkt hinkt de agrarische sector met 44 procent achterop. Er zijn dus maatregelen nodig.

De stijgende kosten in de verwerkende sector en in de distributiesector leiden niet tot een betere prijs voor de landbouwer, integendeel. Veel noodzakelijke en wenselijke bedrijfskosten, zoals milieuzorg, sanitaire

maatregelen en kwaliteitszorg, kunnen door de producent niet worden doorgerekend aan de verbruiker. Ook de financiering van het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid komt gedeeltelijk ten laste van de producent.

De minister-president pleit voor de oprichting van coöperaties in de landbouwsector. Toen mijn partij dit tien of twaalf jaar geleden voorstelde, werd ze scheef bekeken, zeker door de VLD. Er zullen echter ook samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan met coöperaties elders in Europa. De landbouwer moet een betere prijs krijgen voor zijn product. Hij moet meer profijt hebben bij de toegevoegde waarde die op zijn producten wordt gerealiseerd.

De landbouwer heeft ook nood aan rechtszekerheid. De voorbije jaren is er echter op verschillende terreinen een onduidelijke en onvolkomen regelgeving geweest die systematisch werd aangepast.

Een goed voorbeeld is het mestdossier dat binnen afzienbare tijd uitgebreid zal worden behandeld in het Vlaams Parlement. In een recent persbericht van de Bond Beter Leefmilieu lezen we: Vlaanderen had reeds lang moeten erkennen dat heel het grondgebied inmiddels kwetsbaar gebied is. Het had de ongeremde groei in de grondloze varkenshouderij reeds vroeger aan banden moeten leggen. Het ontbrak de opeenvolgende regeringen echter aan moed en de inhaalbeweging van de voorbije jaren was ontoereikend.

Ik ben het ermee eens dat een inhaalbeweging nodig is, want het beleid van de laatste jaren is nefast geweest voor landbouwer en milieu. Het uitgangspunt van de BBL dat heel Vlaanderen kwetsbaar gebied zou moeten worden, is nog altijd de onderliggende agenda van bepaalde bewegingen in Vlaanderen. Daarmee gaat men voorbij aan de specifieke Vlaamse situatie.

De heer Bart Martens: Wat de heer Wymeersch een geheime of onderliggende agenda noemt, is eigenlijk de correcte omzetting van de Europese milieurichtlijn. De advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie leidt uit de gegevens van de Vlaamse overheid af dat zeventig tot tachtig procent van het Vlaamse grondgebied als kwetsbaar gebied moet worden aangeduid. De bosgebieden en de stedelijke gebieden zijn in dat cijfer niet inbegrepen.

Wij menen dat we ons moeten houden aan de Europese richtlijnen die we in de Europese ministerraad mee hebben goedgekeurd.

De heer Jef Tavernier: De heer Wymeersch spreekt over een geheime agenda. De uitdrukkelijke agenda van iedereen zou moeten zijn dat er in Vlaanderen goed grond- en oppervlaktewater is. De voorbije dertig jaar is men veel te kwistig omgesprongen met vergunningen. Zo zijn we inderdaad in een specifieke situatie terechtgekomen met een te intensieve veeteelt, met alle problemen van dien.

De heer Frans Wymeersch: De agenda van de bewegingen waarover ik het had, is inderdaad niet zo geheim. Er is een onderliggende stroming die dit nog altijd wil bereiken. Men houdt geen rekening met de specificiteit van de landbouwsector in Vlaanderen.

De heer Bart Martens: De heer Wymeersch spreekt over een onderliggende beweging. Nochtans heeft België zich tijdens de vierde Noordzeeministerconferentie geëngageerd om het hele grondgebied aan te duiden als kwetsbaar gebied, zowel in het kader van de richtlijn Behandeling Stedelijk Afvalwater als in het kader van de Nitraatrichtlijn. Andere oeverstaten van de Noordzee zijn dat engagement nagekomen. Nederland, Duitsland en Denemarken hebben het hele grondgebied als kwetsbaar gebied aangeduid. Waarom kan Vlaanderen dat dan niet? Het komt het erop aan de grondwatervoorraden, de bron van ons drinkwater, veilig te stellen voor de komende generaties.

De heer Frans Wymeersch: De heer Martens kan toch niet beweren dat onze situatie kan vergeleken worden met die in Duitsland, Denemarken of Slowakije.

De linkerszijde, en ik reken de heer Martens daar ook toe, is enkel pro Europa als het haar goed uitkomt. Wij zijn tenminste consequent eurokritisch.

Als Europa dan tóch zo mooi en één is, waarom kunnen we dan geen Europese normen opleggen, globaal, met mogelijkheid tot compenseren van het ene land door het andere?

De landbouwsector stelt onophoudelijk vragen over de nestruimte. De situatie is inderdaad onduidelijk, hoewel er beloften werden gedaan. Minister Van Mechelen zei onlangs nog dat de 750.000 hectare voor hem geen fetisj zijn. Indien nog lang gewacht wordt zullen ze inderdaad niet meer nodig zijn. Landbouwgebied is geen restgebied. In het kader van het Schelde-estuarium kon voorafname en flankerend beleid ineens wel. Waar is de consequentie?

Toen de heer Leterme de portefeuille Landbouw kreeg wekte dat grote verwachtingen in de sector. Wij hadden een afwachtende houding. Wij willen nog wel een tijdje blijven wachten, maar niet meer lang. Na acht maanden scharrelen is het hoog tijd dat er een ei gelegd wordt!

Wij gaan ervan uit dat de minister binnen deze legislatuur voor het voedsel, voor de beschutting en voor de nestgelegenheid van de Vlaamse landbouwer zal zorgen. Hij mag het initiële vertrouwen niet schaden. Ook het milieudossier en het dossier Ruimtelijke Ordening moeten voor het zomerreces aan bod komen. (*Applaus bij VB*)

De heer Jos De Meyer: De land- en tuinbouwers verwachten veel van hun nieuwe minister. Met vier sleutelbegrippen – kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging – wordt een nieuwe impuls aan de sector gegeven. Ik denk dat dit juiste strategische keuzes zijn.

De implementatie van de MTR is een bijzonder omvangrijke operatie. Toch verliep de procedure de voorbije maanden erg vlot. Het is daarbij essentieel dat de randvoorwaarden eenduidig gerespecteerd worden; ze mogen niet verder gaan dan de Europese normen.

Om geldstromen van Noord naar Zuid te voorkomen moet de nationale reserve uit de 0,5 procent afhouding op de bedrijfstoelagen autonoom door de gewesten beheerd worden.

Het nieuwe MAP is een uitdaging voor 2005. Daarbij zal de uitspraak van het Europees Hof een rol spelen. Toch mogen we niet uit het oog verliezen dat het daarbij over gegevens van 1999 en 2000 gaat: intussen is de situatie grondig verbeterd. We moeten het driesporenbeleid zeker blijven aanhouden en daarnaast oog hebben voor de rechts- en bedrijfszekerheid van de landbouwsector.

De afbakening van de 750.000 hectare moet uiterlijk in 2007 gerealiseerd zijn, maar met de consensusgebieden kan dat zeker vroeger. Via een wetenschappelijk onderbouwde terreinstudie moeten de land- en tuinbouwers snel rechtszekerheid krijgen.

Tot slot verwijs ik naar het belang van een goed gestructureerd onderwijs, navorming, proeftuinen en -centra en wetenschappelijk onderzoek.

Op het plattelandsbeleid hoop ik bij een volgende gelegenheid dieper te kunnen ingaan. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Karlos Callens: De VLD is niet zomaar tegen vennootschappen, zoals de heer Wymeersch beweerde. Maar we zijn wel bang voor monopolies. De dingen moeten in hun context bekeken worden. Verder dringt de heer Wymeersch erop aan zeer snel te handelen, terwijl gisteren in de commissie uitgerekend hijzelf verdragingsmaneuvers uitvoerde.

Kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging kregen ruime aandacht tijdens de commissiebesprekingen. De VLD steunt het voornemen van de minister om nieuwe impulsen te geven aan de landbouwsector in de ruime zin.

In zijn inleiding legde minister-president Leterme de nadruk op de landbouwactiviteit zelf en op de implicaties ervan op aanverwante sectoren. Wij zijn tevreden met deze ketenbenadering.

In het innovatieve gedeelte trekken de nieuwe afzetmogelijkheden mijn aandacht. De landbouwer wordt een energiebouwer die energie haalt uit energiegewassen. Door middel van biomethanisatie kunnen landbouwers die cirkel rond maken. Door organische afval te verwerken kan het restgedeelte als mest gebruikt worden.

Europa moet ons de kans geven energiegewassen te telen op braakliggende gronden zonder dat we de premie verliezen. Vlaanderen moet deze kansen grijpen. Ik beschouw dat zowel als een alternatief voor de suikerteelt als een energiebron voor de glastuinbouw.

Tal van initiatieven worden voorbereid. Met ons voorstel van resolutie willen wij aangeven dat wij deze projecten steunen. Ze helpen overschotten weg te werken en de CO₂-uitstoot te beheersen.

De landbouw vraagt een herziening van MAP 2. Niet alleen om de doelstellingen te halen, maar ook om een en ander te vereenvoudigen. Landbouwers die alle voorwaarden naleven, moeten de kans krijgen uit te breiden door middel van nutriëntenovername. Ik reken erop dat de minister van Landbouw deze uitdaging aangaat samen met de minister van Leefmilieu.

Concurrentie dwingt landbouwers samen te werken. Wij zijn voorstanders van vervennootschappelijking maar wijzen tegelijk op het gevaar voor monopolies. Concurrentie kan moordend zijn, maar leidt ook tot innovatie en kwaliteit.

Vlaanderen en België scoren goed op het vlak van de voedselveiligheid. Iedereen is voorstander van autocontrole waardoor kwaliteit voor vele landbouwers een doel op zich is. Dat is geen eenvoudige opdracht omdat kwaliteit niet alleen op het product slaat, maar ook op de randvoorwaarden. De overheid dient de landbouwers daarin te steunen. De consument moet gewezen worden op de inspanningen die landbouwers leveren.

Op Europees niveau staat de landbouwsector voor de Mid Term Review. We moeten daarvoor de middelen vrijmaken. Ongeveer 90 procent van de middelen voor de tweede pijler gaan naar land- en tuinbouw. Premies worden pas eind 2005 of begin 2006 uitbetaald. De administratie moet valse verwachtingen onder de landbouwers vermijden.

Deze beleidsnota is gebaseerd op goede principes. Wij steunen minister-president Leterme.

De heer Frans Wymeersch: De heer Callens twijfelt aan onze geloofwaardigheid omdat wij gisteren een voorstel van resolutie hebben tegengehouden. Wij hebben al meerdere vragen gesteld over dit onderwerp. Het voorstel van resolutie zit overigens vevat in onze met redenen omklede motie. Ik nodig de heer Callens uit onze met redenen omklede motie goed te keuren.

De heer Karlos Callens: De heer Wymeersch pleitte zopas voor snelheid, maar hield gisteren een voorstel van resolutie tegen.

De heer Frans Wymeersch: De meerderheid was gisteren enkel geïnteresseerd in de media-aandacht.

De heer Karlos Callens: Wij weten al langer dat de heer Wymeersch niet goed geïnformeerd is over landbouw. Wellicht is dat de reden waarom hij nog een hoorzitting vraagt. De andere commissieleden kennen het dossier wel goed.

De heer Frans Wymeersch: De heer Callens leest misschien te veel.

De heer Bart Martens: Wij steunen de vier steunpunten waarop deze beleidsnota gebaseerd is: kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging. Als Vlaanderen met zijn hoge grondprijzen, dito arbeidskosten en versnipperd areaal concurrentieel wil zijn, moet het inzetten op kwaliteit.

We moeten aandacht schenken aan degelijke kwaliteitslabels. We moeten een wildgroei van labels voorkomen. Het label van de biologische landbouw verdient bijzondere aandacht, omdat biologische landbouw mens, dier en milieu spaart. We moeten de afzet van bioproducten beter bevorderen. Afzetbevordering mag niet aanzetten tot ongezonde consumptie. Iedereen weet dat we meer vlees eten dan goed is voor ons.

Het inzetten op de kwaliteit is voor veel landbouwers onvoldoende om een toereikend inkomen uit de landbouwactiviteiten te halen. Daarom is het goed dat in de beleidsnota aandacht wordt besteed aan het verbreden van die activiteiten, zodat men een aanvullend inkomen kan halen uit onder meer hoefveterisme,

zorgboerderijen, landschaps- en natuurbehoud. We steunen ook nieuwe afzetmogelijkheden, zoals biobrandstoffen. We moeten vooral de productie en afzet bevorderen van de koudgeperste plantenolie zodat de Vlaamse boeren extra kunnen winnen.

De MTR is een belangrijke stap naar een meer duurzaam landbouwbeleid. Het past in het lijstje van hervormingen waarbij landbouwsteun systematisch wordt ontkoppeld van productie en gekoppeld aan het naleven van milieuvorwaarden en dierenwelzijn. Vlaanderen gaat voor een volledige ontkoppeling van de steun, met uitzondering van de rundveepremie. Dat laatste is inconsequent: enerzijds krijgen landbouwers subsidie om te stoppen met rundvee en anderzijds kunnen ze rekenen op de Europese steun als ze nog zoekkoeien en kalveren blijven houden. Het is positief dat de regering een akkoord heeft bereikt over de cross compliance. Ik hoop dat men aan de landbouwers duidelijk zal meedelen dat steun geen probleem is als daar voorwaarden tegenover staan. Ik hoop dat de cross compliance een instrument is om landbouwers aan te sporen tot een meer duurzame productie. Er is nog een hele weg af te leggen: in 44 procent van de meetpunten is er een overschrijding van de drinkwaternorm, althans volgens het MIRA-T-rapport.

Minister-president Yves Leterme: Tijdens een hoorzitting op 13 januari was er sprake van 38 procent in 2004.

De heer Bart Martens: Dat maakt niet uit. Volgens de milieuwetgeving mag nergens in het oppervlaktewater de drinkwaternorm worden overschreden. Ook het grondwatermeetnet geeft aanzienlijke overschrijdingen te zien. Dat is onrustwekkend omdat grondwater de bron van drinkwater is.

Vlaanderen werkt volop aan een nieuw plattelandontwikkelingsplan, dat wordt opgemaakt voor 2007-2011. Volgens Europese Unie moet de plattelandontwikkeling worden gestoeld op drie assen: het bevorderen van de competitiviteit van de land- en tuinbouwsector, het instandhouden van het milieu en landelijk erfgoed en de diversificatie van de plattelandseconomie. Het Vlaamse plattelandontwikkelingsplan zet het minst middelen in voor de laatste doelstelling. In het nieuwe plan moet daaraan meer aandacht worden besteed. Plattelandontwikkeling moet er ook zijn voor andere gebruikers van het platteland, zodat er bijvoorbeeld aanvullende werkgelegenheid kan komen voor boerenzoenen en –dochters die het bedrijf niet willen overnemen. Het is een historische evolutie dat het aandeel van de actieve bevolking in de landbouw systematisch afneemt. De heer Wymeersch hunkert blijkbaar naar het communistische systeem van de kolchoz om de met uitsterven bedreigde diersoort, de landbouwer, de nodige nestruimte te blijven geven.

De heer Frans Wymeersch: Hoe komt het dat de landbouwer bedreigd is? Waarom beschermt men bepaalde bedreigde diersoorten wel en andere niet?

De heer Bart Martens: Bedreigde diersoorten hebben geen alternatief als hun biotoop wordt afgenomen. De landbouwers hebben dat wel. De kinderen van landbouwers kunnen aan de slag in andere sectoren en die willen dat ook. Steeds meer landbouwerskinderen zijn niet meer geïnteresseerd in de overname van het bedrijf.

De heer Frans Wymeersch: De vraag is waarom ze niet meer geïnteresseerd zijn. Men creëert een kader waardoor het onmogelijk wordt om als landbouwer te blijven werken. Het inkomen wordt verminderd door allerlei maatregelen en men kan het bedrijf niet meer runnen zoals men wil.

De heer Bart Martens: In een nieuw plattelandontwikkelingsplan moet meer aandacht worden besteed aan de diversificatie van de plattelandseconomie en de instandhouding van het milieu en het landelijk erfgoed. *(Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA)*

De heer Jef Tavernier: Ik stel vast dat in de motie van de meerderheid geen enkel punt staat waarmee ik niet akkoord ga. De collega's spreken nauwelijks over de inhoud van de beleidsnota. Iedereen kan zich scharen achter het streven naar kwaliteit, de innovatie en verjonging van de landbouwsector en dergelijke meer. Men gaat het ruimer kader evenwel uit de weg. Gaat men de landbouw als vrije markt benaderen of beschermen? Die visie ontbreekt.

De verschillende discussiepunten over de landbouw hebben betrekking op het milieubeleid, de ruimtelijke ordening, een aantal evoluties op het vlak van de GGO's. Ook in de landbouw is er een discussie tussen het

kortetermijn- en langetermijndenken. Het gebruik van het grondwater in de landbouw is daarvan een typisch voorbeeld. Op korte termijn vraagt de landbouw meer grondwaterwinning, maar op lange termijn moet men het grondwater gaan beschermen.

De vraag naar de afbakening van agrarisch gebied is terecht. De landbouwers vergissen zich echter vaak van vijand: niet de natuur maar grote infrastructuurwerken en woonuitbreidingsgebieden vormen vaak een grotere concurrent voor de landbouw.

Bij de discussie over de genetisch gemanipuleerde organismen moeten ook andere dan de landbouwactoren betrokken worden, bijvoorbeeld de MiNa-Raad. Ook moeten de aansprakelijkheidsregels zo snel mogelijk vastgelegd worden.

De voortzetting van het beleid over biologische landbouw zal onvoldoende zijn, meer aspecten moeten in rekening gebracht worden. Onder meer de sturingsgraad door het beleid en de aanpassing van de bedrijfseconomische structuur zijn belangrijke kwesties.

Biobrandstoffen zijn belangrijk voor de toekomst van de landbouw, alleen mag niet uitsluitend gefocust worden op bio-ethanol en moet rekening gehouden worden met milieuaspecten. Voorts moet onderzocht worden of aan de ontwikkeling van puur plantaardige olie niet meer belang kan gehecht worden.

Plattelandsbeleid mag niet herleid worden tot agrarisch beleid, ook met andere aspecten moet rekening gehouden worden. Landbouw heeft een toekomst binnen een ruimer kader dat rekening houdt met meer dan economische en korte termijnverzuchtingen. Ik heb de indruk dat het beleid te veel naar die kant overhelt. (*Applaus bij sp-a-spirit en Groen!*)

De heer Jan Loones: De eerste Vlaamse beleidsnota over het landbouw- en visserijbeleid is eigenzinnig: ze gaat uit van vier sleutelbegrippen. N-VA steunt het beleid van de minister-president. Nochtans hebben we een aantal opmerkingen. De minister-president beoordeelt de Vlaamse consument verkeerd. Mits het promotiebeleid aangepast wordt, is die best bereid om kwaliteitsproducten te kopen. Hoewel de minister-president een aanpassing van de vaak federale juridische structuur, onder meer de pachtwetgeving vraagt, dringt hij niet aan op ruimere Vlaamse bevoegdheden. In de beleidsnota staat niets over de paardenfokkerij en de stamboekwerking. Ik denk dat de landbouwer zijn fierheid niet verloren heeft, maar zich onvoldoende gesteund voelt. Het nieuwe beleid brengt daar nu verandering in.

Het Natuurfonds Westland zegt dat de afbakening van de landbouwgebieden in West-Vlaanderen grotendeels in orde is door de gewestplannen. Afbakening is soms wel nodig voor de financiële vergoeding. Natuurgebieden zijn meer bedreigd. Terecht vraagt het fonds een gelijktijdige afbakening, in het belang van beide sectoren. Het fonds roept de minister-president op om niet eenzijdig de landbouwbelangen te behartigen maar zich ook te bekommeren om bos en groen.

De beleidsnota is veelbelovend voor de visserijsector, vooral de Europese rol die de minister-president wil spelen geeft hoop. De bepalingen over het klein segment brengen dat verwaarloosd deel van de vissersvloot terecht onder de aandacht.

Van onze drie zeehavens is Nieuwpoort de kleinste maar belangrijk voor het kwaliteitslabel en het toerisme. Ook de plannen voor de aquacultuur zijn belangrijk. De zogenaamde maricultuur biedt kansen om binnen de af te bakenen zeereservaten visserij mogelijk te maken. Het Vlaams Instituut voor de Zee zal ons nog veel bieden. In de beleidsnota wordt niet gerept over de stichting Duurzame Visserijontwikkeling. Het is een federale bevoegdheid maar heeft te maken met visserij en duurzame ontwikkeling, Vlaanderen kan dus niet afwezig blijven.

We steunen de goede intenties in de beleidsnota van de minister-president. Het sociaal statuut van de visser is gerealiseerd. De Europese beperkingen blijven echter dreigen. We zullen zien of de Vlaamse visserij over vijf jaar nog bestaat. (*Applaus bij CD&V, sp-a-spirit en N-VA*)

De heer Stefaan Sintobin: De beleidsnota stelt vast dat er in de zeevisserij verschillende negatieve trends en verschillende uitdagingen zijn.

Het Vlaams Parlement heeft echter zeer weinig aandacht voor deze sector, wat uiteraard samenhangt met het gebrek aan mediabelangstelling voor dit beleidsdomein.

Nochtans staat hier het voortbestaan van een hele sector op het spel. De economische impact ervan mag niet worden onderschat. Het gaat om ongeveer 700 mensen in de visserij zelf en 1500 tot 2500 mensen in de visverwerkende nijverheid, kortom om enkele duizenden onrechtstreekse jobs. Voor ongeveer hetzelfde aantal arbeidsplaatsen bij Renault, Sabena of DHL stond het hele land maandenlang in rep en roer.

Onze fractie verdedigt het belang van de Vlaamse visserijsector. In mijn tussenkomsten heb ik geprobeerd de problemen in de sector op de politieke agenda te plaatsen. Ook bij de media heb ik gepleit voor meer aandacht. De beleidsnota maakt ongeveer dezelfde analyse van de sector als ik dat vorig jaar al had gedaan in mijn actuele vraag. Ondanks alle problemen blijft mijn fractie echter geloven in de toekomst van de Vlaamse zeevisserij. Hoewel het beleid grotendeels een Europese aangelegenheid is, bezit Vlaanderen toch de restbevoegdheid. Het moet de visserijvloot in stand houden en maatregelen nemen voor de leefbaarheid van de sector.

Na de Europese onderhandelingen van december vorig jaar lijkt de visserij gered voor 2005. Mijn fractie pleit nu voor een rondetafelconferentie om een masterplan voor de sector te realiseren.

Mijn fractie heeft het hoofdstuk over de visserij in de beleidsnota Landbouw en Visserij gematigd positief beoordeeld. We willen het beleid echter evalueren op basis van concrete beleidsdaden. Daarom zullen we het van nabij blijven opvolgen.

In tegenstelling tot de meerderheidspartijen besteden we in onze met redenen omklede motie apart aandacht aan de zeevisserij. We hopen dat minstens de leden van de subcommissie Landbouw en Visserij deze motie mee goedkeuren. (*Applaus bij VB*)

De heer Karlos Callens: We hopen dat de minister-president zich blijft inzetten voor de quota. Intussen hebben we vernomen dat de tellingen waarop men zich baseert om de lagere quota te verantwoorden, eigenlijk onjuist zouden zijn.

Er bestaat concurrentie tussen de visveilingen. De minister zou moeten zorgen voor een goede samenwerking tussen deze veilingen zodat eendracht tussen de vissers mogelijk wordt.

Het verheugt me dat er voor het eerst een goede beleidsnota is voor de visserij.

Minister-president Yves Leterme: Er is een algemene consensus over de uitgetekende beleidslijnen en hopelijk blijft dit de hele regeerperiode zo.

De impact van ons beleid mag echter niet worden overschat. Een aantal beslissende factoren ontsnappen aan onze besluitvorming. De klimatologische omstandigheden hebben we niet in de hand. In Europa zijn we slechts een van de 25 stemmen. De prijzen worden voor een groot deel bepaald door het spel van vraag en aanbod op de wereldmarkt.

Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement erkent dat veeteelt en land- en tuinbouw nog een toekomst hebben: er zijn tenslotte 47.000 mensen in deze sector tewerkgesteld. Daarnaast werken nog eens 65.000 mensen in de agro-voedingsindustrie. Ons land is op wereldvlak de zesde uitvoerder van voedingsproducten. De goederen worden voor het overgrote deel zonder subsidies geproduceerd en vermarkt.

De jongste twee decennia heeft de landbouwsector zich erg soepel aan duurzaamheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid moeten aanpassen. Nu vraagt hij rechtszekerheid en duidelijkheid in het beleid. Die moeten we geven.

Ik wil nog eens verwijzen naar de 4 grote doelstellingen die het hele beleid schragen: kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging.

De landbouw moet centraal in het beleid komen te staan. Daarom stelde ik bij de bevoegdheidsverdeling voor

Landbouw zelf onder mijn hoede te nemen.

De heer Wymeersch is tegen samenwerking gekant. Nochtans is samenwerking het enige antwoord op het probleem van de versnippering van de aanbieder en de geconcentreerdheid van de afnemer op de landbouwmarkt. Dankzij telersverenigingen in de sector van de grove groenten kan aan kostenbeheersing gedaan worden, en is er een evenwicht in de marktmacht. Bovendien kunnen door samenwerking Europese middelen aangesproken worden.

Deze zomer komt een voorontwerp van een nieuw mestdecreet op tafel. Het maakt zeker geen tabula rasa met wat voorbij is, maar het streeft naar eenvoud. Uiteraard blijven de doelstellingen inzake de waterkwaliteit gehandhaafd. Wij wachten op de uitspraak van het Europees Hof. Dat hanteert echter cijfers van 1999 en 2000. Sindsdien hebben wij zeer groten inspanningen geleverd en is de situatie gevoelig verbeterd.

De gelijktijdige afbakening van de verschillende bestemmingsgebieden staat in het regeerakkoord: we zullen er ons aan houden. Momenteel lopen er twee pilootprojecten lopende. Als de resultaten daarvan bevredigend zijn, zal de procedure ook in de andere regio's toegepast worden. De afbakening van 750.000 hectare landbouwgebied zal in elk geval gerealiseerd worden.

Wat de implementatie van de MTR betreft, is onze eerste bezorgdheid de correcte afhandeling van de bezwaarschriften die naar aanleiding van het voorstel tot berekening van toeslag binnenstromen. De administratie doet dit zeer efficiënt.

Ik onderschrijf het belang van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek. Flankerende maatregelen blijven niet uit. Mijn kabinetschef doet momenteel een onderzoek naar de stand van zaken in de landbouwscholen.

Voor de bio-energie moet de defiscalisatie er snel komen. De federale regering moet het belang van de verankering van de sector van de biobrandstoffen in Vlaanderen inzien. De vraag van de ethische aanvaardbaarheid granen als brandstof te gebruiken terwijl er nog zoveel honger in de wereld is, blijft wringen. Ik dring bij alle fracties aan op een snelle besluitvorming, ook op federaal vlak. De defiscalisatie moet niet door Vlaanderen gefinancierd worden.

Het ondernemersrisico bij het opstarten van een landbouwbedrijf is aanzienlijk. Ik denk daarom aan een regelgeving naar Nederlands model, waardoor de ups en downs, eigen aan de landbouw, kunnen opgevangen worden.

De heer Ludo Sannen: Gisteren verdedigde de heer Devisch het standpunt van een accijnsverlaging. Hij ging daarbij echter zo ver die enkel toe te staan voor brandstoffen uit producten die in ons land geteeld worden. Ik denk dat onze capaciteit te klein is en vraag me af of dit juridisch haalbaar is. Steunt de minister mening van de heer Devisch?

Minister-president Yves Leterme: De uitspraak van de heer Devisch is wat ongenueanceerd. Hij vraagt terecht aandacht voor een return voor een accijnsverlaging. De besluitvorming moet rekening houden met de investeerders in de sector. Maar de accijnsverlaging enkel laten gelden voor producten van eigen bodem is volgens de Europese regels en de WTO-afspraken niet mogelijk. Frankrijk slaagt er door bepaalde procedures in de biobrandstoffen bijna volledig door eigen bedrijven te laten produceren. Dat Frankrijk enkele belangrijke raffinaderijen heeft, zal wel aan de basis liggen van die besluitvorming. Maar wij kunnen op eigen bodem niet voldoende produceren. Ik vraag wel aandacht voor de verankering van deze nieuwe sector in Vlaanderen, zeker nu er concrete investeerders opduiken.

De heer Ludo Sannen: De uitspraak van de heer Devisch is ongenueanceerd. Om deze sector te verankeren moet de Vlaamse overheid proberen de toelevering door de Vlaamse landbouw te bevorderen.

Minister-president Yves Leterme: Het beleid moet in de eerste plaats zowel grootschalige als kleinschalige investeringen mogelijk maken. De Vlaamse invloed is beperkt tot de werking van het VLIF, de steun aan de communicatie en de vlotte aflevering van vergunningen. Vlaanderen is daar al klaar voor.

Het accijnzendossier is evenwel cruciaal. Het wegtransport verbruikt jaarlijks 9 miljard liter brandstof. Daar is niet één liter biobrandstof bij. Alle overheden willen stappen vooruit zetten. De transport- en landbouwsector zijn er klaar voor. Er zijn investeerders. Vlaanderen is bereid om inspanningen te leveren.

De heer Bart Martens: Het Vlaams Gewest is niet bereid om mee te betalen aan de defiscalisatie. Acht de minister-president een federale refiscalisatie mogelijk? Zolang land- en tuinbouw geen accijnzen op stookolie betalen, zullen ze geen biobrandstof gebruiken. In Duitsland is biobrandstof goedkoper dan minerale brandstoffen dankzij de accijnsvrijstelling.

Minister-president Yves Leterme: Ik heb gezegd dat meebetalen aan de defiscalisatie niet evident is.

Ik wil vooral stimuleren. Het is aan de federale regering om een beslissing te nemen. Wij zullen op het gepaste moment reageren. Cruciaal is nu dat er een beslissing wordt genomen over de defiscalisatie van de biobrandstoffen voor het wegtransport. Ik wil inspanningen leveren om de zelfvoorzieningsgraad van de sector te verhogen.

Ik ga het macro-economische aspect van de landbouw niet uit de weg. Wij kiezen voor kwaliteit omdat we niet meer opkunnen tegen de massaproductie. Door samen te werken vermijden we een versnipperd aanbod. Opteren voor een verruiming van de activiteiten en de sector de kans geven om te vernieuwen en te verjongen zijn correcte inschattingen van de economische situatie.

De biologische landbouw verkeert in een heel moeilijke situatie. Ik zal dat proberen recht te trekken. De uiteindelijke resultaten van mijn inspanningen zullen echter ook afhangen van de markt en de sector zelf.

In het dossier van de biobrandstof wil ik obstakels uit de weg ruimen. Ik wil de nul van het bord. We moeten inderdaad vermijden dat we vergunningen afleveren die we anders niet zouden afleveren. Ik doe een beroep op alle verantwoordelijken om deze historische kans te grijpen.

Inzake plattelandontwikkeling blijft de nadruk op landbouw liggen. Toch moeten we voor meer dan alleen maar voor de agrarische sector aandacht opbrengen. Waar ik me wel tegen verzet, is tegen het gebruik van middelen voor plattelandontwikkeling voor regulieren investeringen. Het interbestuurlijk overlegplatform moet dat vermijden.

We moeten het aantal kwaliteitslabels beperken. Boeren die verder gaan dan de wettelijke bepalingen, moeten extra gestimuleerd worden. De zogenaamde boodschappen van algemeen nut worden niet door de overheid, maar door de sector betaald. Onze impact op de inhoud is beperkt.

Ik ben het eens met de heer Martens over de verruiming van de activiteiten. Binnen enkele weken proberen we een initiatief nemen voor de zorgboerderijen.

Inzake MTR verwees de heer Martens naar een aantal hiaten in het ontkoppelingsbeleid. Ik denk dat hij niet helemaal ongelijk heeft. Inzake cross compliance heeft de Vlaamse regering het volgende afgesproken over de het nitraatresidu: bij de evaluatie van de randvoorwaarden in 2005 zullen we nagaan hoe de parameter kan worden opgenomen als randvoorwaarde vanaf 1 januari 2006 en naar aanleiding van de besprekingen van het nieuwe MAP zal een grenswaarde voor het nitraatresidu worden vastgelegd, gedifferentieerd per teelt en bodem, rekening houdend met de wetenschappelijk te bepalen procesfactor voor het grondwater.

Ik deel het optimisme van de heer Loones over het consumentengedrag niet. De gemiddelde consument vindt kwaliteit wel belangrijk, maar uiteindelijk geeft de prijs de doorslag. De VLAM zal de nadruk blijven op kwaliteit leggen.

De pachtwetgeving is een Vlaamse bevoegdheid. Tijdens de bespreking van de Lambermontwet heeft niemand daar iets over gezegd. Ik pleit mee schuldig.

Ik heb de verantwoordelijke voor het persbericht van het Natuurfonds Westland laten weten wat ik van de stijl ervan vind. Er is een afspraak over de gelijktijdige afbakening. We zullen het proefproject Polders-Westhoek-Kust evalueren om een juiste beslissing te kunnen nemen.

Ik ben blij met de ruime aandacht voor de zeevisserij. De sector kampt met een aantal problemen, vooral veroorzaakt door de quota. De discussie zal de komende jaren alleen nog maar moeilijker worden. Men is er zich bewust van geworden dat we de zee toch leeg zouden kunnen vissen. Daartegenover staat dat er twijfel bestaat over de manier waarop het visbestand wordt geteld. We moeten in geval aandacht opbrengen voor de duurzaamheid van onze zeevisserij.

Er is een aanzet gegeven voor een voorstel van decreet om de vloot te vernieuwen. Ik hoop dat dit snel kan worden behandeld. Wat het zeevisserijonderwijs betreft, zijn we goed op weg om beslissingen te nemen. De afstemming van de verschillende afzetveilingen is niet optimaal. We proberen door gesprekken tot een goede samenwerking te komen, maar dat is niet eenvoudig. Het VLIZ is een instituut dat heel goed werk levert, maar dat is een bevoegdheid van minister Moerman. Verder zal rekening houden met de verzuchtingen van de heer Loones om meer aandacht te besteden aan de Stichting Duurzame Visserij. We hebben daarover al van gedachten gewisseld.

Ik ben verheugd dat er een consensus is dat landbouw en visserij meer aandacht en een positieve benadering verdienen. Er zijn nog een aantal problemen, maar het is cruciaal dat er een toekomst is voor de landbouw. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp·a-spirit en N-VA*)

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede moties houden.

Duurzame Ontwikkeling 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Duurzame Ontwikkeling 2004-2009, ingediend door de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede motie die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota is ingediend.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Tinne Rombouts, verslaggever: Dit is de allereerste Vlaamse beleidsnota Duurzame Ontwikkeling. In een omgevingsanalyse maakt de minister-president een stand van zaken en stelt dat Vlaanderen achterop hinkt op het vlak van duurzame ontwikkeling. Om die achterstand weg te werken worden negen beleidsopties voorgesteld, onder meer het uitwerken van administratieve ondersteuning rond duurzame ontwikkeling, de betrokkenheid van het middenveld organiseren, het realiseren van een eigen begroting en dergelijke meer. Die opties dienen als concrete aanzet bij de uitbouw van een echt horizontaal beleid.

De heer Daems stelt dat het bestaan van de beleidsnota de grote verdienste is. Verder wijst hij erop dat het niet duidelijk is of er een kaderdecreet zal volgen en hij stelt voor dat het beter is om te werken met een duurzame-ontwikkelingstoets. Het voorstel om het middenveld bij het debat en de ontwikkeling van de strategie te betrekken is positief, maar hij stelt voor om zich niet te beperken tot de beleidsopties.

Voor mevrouw Schauvliege was de samenwerking met de gemeenten en de provincies het belangrijkste punt. Ze stelt voor om de expertise van de gemeenten en van het middenveld te bundelen en te zorgen voor een betere wisselwerking. Ze vraagt ook een uitdrukkelijker Vlaams beleid inzake duurzame ontwikkeling om de achterstand terug in te halen. Ze is ook blij dat de minister-president kiest voor haalbare en duidelijke doelstellingen, en beklemtoont dat bewustmaking, informatie en communicatie goede instrumenten zijn om het draagvlak te vergroten. Verder is het belangrijk dat er financiële stimuli worden ingevoerd.

Ook mevrouw Poleyn is tevreden dat er een expliciete bevoegdheid is over duurzame ontwikkeling. De beleidsnota is een eerste stap, maar ze hoopt dat er spoedig concrete beleidsmaatregelen komen. De nota geeft een goed overzicht van de bestaande definities en initiatieven. Men moet in het oog houden dat duurzame ontwikkeling gebaseerd is op drie pijlers. Tot besluit van de bespreking werd er een met redenen omklede motie ingediend door de meerderheid met de steun van Groen!. De leden van de commissie zijn vooral tevreden dat er voor het eerst effectief werk wordt gemaakt van een duurzaam ontwikkelingsbeleid. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik ben heel blij met de bespreking van de eerste beleidsnota inzake duurzame ontwikkeling. Het is goed dat de minister-president daarvoor bevoegd is, duurzame ontwikkeling beleidsoverschrijdend is en coördinatie nodig is. Er moeten ook echte verbintenissen komen. In de beleidsnota staan negen beleidsopties en het is positief dat de minister-president sinds de bespreking in de commissie al een beleidsoverschrijdende ambtelijke werkgroep heeft opgericht.

Het begrip duurzame ontwikkeling is vaag en moeilijk te vatten. De uitdaging bestaat erin om er meer mensen warm voor te maken. Dat kan door concrete projecten te lanceren en de gemeenten en de provincies daarbij te betrekken. Er gebeurt al veel op lokaal niveau, maar er is te weinig coördinatie. Ik vraag dat de minister-president samen met de VVSG, het Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling en de middenveldorganisaties zou samenwerken om het lokale niveau te ondersteunen.

Bewustmaking, informatie en communicatie blijven heel belangrijk. Men dient er de nodige aandacht voor te hebben dat er daarvoor middelen worden uitgetrokken. Dat is in deze begroting niet gebeurd. Verder vraag ik dat de aanwezigheid van Vlaanderen op het Europese en het internationale niveau goed wordt opgevolgd en voorbereid. Vlaanderen wordt momenteel immers niet als volwaardige partner aanzien. Men moet er ook in slagen om duurzame ontwikkeling als een troef te promoten.

De beleidsnota is een goede aanzet. Ik ben blij dat men al begonnen is met de uitvoering ervan. Ik kijk uit naar de verdere resultaten en vind het hoopvol dat de met redenen omklede motie ook door Groen! wordt gesteund. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

Mevrouw Stern Demeulenaere: Duurzame ontwikkeling is een recente bevoegdheid, in Vlaanderen is er dan ook geen juridische onderbouw en slechts een beperkte administratieve ondersteuning. De beleidsnota is vrij bescheiden. Het bijbenen van en samenwerken met de federale overheid met als doel een geïntegreerd duurzaamheidsbeleid is de voornaamste betrachting. Er wordt niet geopteerd voor een omvattend plan maar voor snelle, haalbare en goed overlegde doelstellingen. De noodzaak van een juridisch kader wordt slechts onderzocht. Mijn fractie steunt die keuzes. We vragen wel meer duidelijkheid over de financiële en personeelsinzet.

Samenwerking en inspraak van alle betrokken burgers en actoren zijn nodig voor een omvattende en gedragen beleid. De bevolking moet gesensibiliseerd en geïnformeerd worden op basis van neutraal wetenschappelijk onderzoek. Milieudogma's die achteraf herroepen worden, zijn fnuikend voor de participatie van bedrijven en burgers.

Ik dring erop aan dat de minister-president snel initiatieven zou nemen om het duurzaamheidsbeleid van de lokale overheden te ondersteunen en te sturen. Uniformeren van het begrippenkader is een belangrijke opdracht.

Onrealistische en disproportionele milieueisen zijn nefast. Daarom roept mijn fractie de minister-president op om een realistische benadering, vergelijkbaar met het leefmilieubeleid van zijn collega, te hanteren. (*Applaus*)

De heer Rudi Daems: Mijn fractie zal deze nota in tegenstelling tot de nota Leefmilieu goedkeuren. Het is een belangrijke verdienste dat duurzame ontwikkeling het beleidsdomein Leefmilieu begint te overstijgen. De aanduiding van een coördinerende minister houdt wel enkele risico's in.

De oprichting van een cel Duurzame Ontwikkeling zou een excuus kunnen zijn voor de andere ministers om zich niet bezig te houden met duurzame ontwikkeling. Daarom is het belangrijk dat er in elk departement een hiërarchisch voldoende hooggeplaatst aanspreekpersoon aangeduid wordt. Een tweede mogelijkheid is de

invoering van een duurzaamheidstoets. Ik wijs in dat verband op de uitstekende duurzaamheidsindicatoren, ontwikkeld door sommige programmasecretariaten voor de steun van het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

De recente HIVA-studie pleit voor een kaderdecreet. Zal de minister daar werk van maken? In dezelfde studie werd ook het belang van participatie en maatschappelijke steun benadrukt. Dat mag niet beperkt blijven tot de klassieke adviesraden of actoren. De ambitie om tegen de zomer een ontwerp van Vlaamse strategie duurzame ontwikkeling te hebben houdt het risico van onvoldoende participatie in.

Er zijn al verschillende goede gemeentelijke initiatieven. Misschien zouden de milieusamenwerkingsovereenkomsten verruimd kunnen worden tot een duurzame ontwikkelingssamenwerkingsovereenkomst, waarvoor ook andere departementen dan leefmilieu middelen ter beschikking stellen.

Ik stel voor om tegelijkertijd met het debat ook het werk op het terrein aan te vatten. Daarbij ligt het bevorderen van duurzaam bouwen voor de hand. Tot slot is er inderdaad behoefte aan een eenduidige definitie, die volgend jaar in alle beleidsbrieven gehanteerd kan worden. De essentie daarbij is dat een duurzame ontwikkeling geen hypotheek mag leggen op de toekomstige generaties. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit, Groen! en N-VA*)

Minister-president Yves Leterme: Het is belangrijk dat we op een realistische manier proberen van de eerste aanzet van een beleid inzake duurzame ontwikkeling te realiseren. De Vlaamse Regering heeft negen beloftes gedaan, daarvan zijn er al twee gerealiseerd. Vorige week is de interdepartementale ambtelijke werkgroep aangeduid en er is een principebeslissing over de ambtelijke omkadering. Volgende week is er de eerste interministeriële conferentie over duurzame ontwikkeling.

Een goede definitie van duurzame ontwikkeling is belangrijk alsook het ingang vinden ervan bij alle beleidsdomeinen. Hoopvol in dat verband zijn het initiatief over de biobrandstoffen en de keuzes van projecten door de ministers Bourgeois en Moerman.

De Vlaamse Regering zal parallel met de meerjarenbegroting een bundeling van de beleidsobjectieven op langere termijn voorleggen. Daarvoor zal ze zich baseren op de economische, de ecologische en de sociale pijler van het duurzaamheidsbeleid.

Ik ben het ermee eens dat de lokale besturen en de burgers bij dit beleid moeten worden betrokken. Er is ook al een eerste overlegvergadering geweest met de SERV en met de MiNa-raad.

De beleidsnota is niet erg ambitieus. De uitvoering van deze negen beloften zal echter de aanzet zijn tot een inhaalbeweging. We zullen een strategienota duurzame ontwikkeling uitschrijven en een kaderdecreet voorleggen aan het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie houden.

Leefmilieu en Natuur 2004-2009

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009, ingediend door de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Van Nieuwkerke, verslaggever, verwijst naar zijn schriftelijke verslag.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: De beleidsnota krijgt de titel Innovatief milieubeleid en dat hebben we al kunnen vaststellen. Het ontbreekt de minister echter aan een duidelijk communicatiebeleid. Het is de perceptie die telt.

Ook het afvalbeleid behoort tot uw bevoegdheid. Over de ISVAG-oven wil ik het morgen hebben. Sinds 2001 werd de groei van de afvalberg een halt toegeroepen. Allerhande aparte ophaalsystemen hebben de restafvalberg doen verminderen, maar er is een toename van de apart ingezamelde afvalstromen. De bevolking sorteert de verschillende afvalstromen behoorlijk. In bijna alle gemeenten is er een apart ophaalsysteem voor de verschillende fracties en zo wordt de recyclage ervan eenvoudiger.

De laatste jaren zijn er echter verschillende huisvuilverwerkingsinstallaties op de markt gekomen die het mogelijk maken dat afval niet meer aan de bron gescheiden hoeft te worden. Vooral in de steden, waar de gescheiden ophaling van huisvuil tot allerhande problemen leidt, onder meer tot sluikstorten, moeten alternatieve methodes mogelijk zijn. De huisvuilverwerkingsinstallaties die nodig zijn om het afval niet meer te moeten scheiden, zijn echter slechts bij enkele intercommunales aanwezig. In Geel zal over enkele maanden een nieuwe installatie in werking treden. De gemeenten moeten beoordelen of dit voor heel Vlaanderen haalbaar is.

De leden van de meerderheid, ook die van sp.a, weten wel degelijk dat er een alternatief is voor het gescheiden ophaalsysteem. Ze zijn het echter aan zichzelf verplicht om groener te zijn dan de groenen.

De heer Ludo Sannen: Ook in de nieuwe installatie in Geel blijft een voorafgaandelijke scheiding noodzakelijk. Het afschaffen ervan zou tot grote bijkomende kosten leiden en zou de kwaliteit van het product doen verminderen. De afzetmarkt voor vooraf gescheiden producten is wellicht belangrijker.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Samen met de heer Bex hebben we installaties bezocht die het in de toekomst mogelijk zullen maken om alle afval opnieuw in een zak te stoppen. Weinig intercommunales beschikken nu al over de nodige technieken.

Uiteraard heeft ISVAG het recht om over alternatieven na te denken.

De heer Bart Martens: De biologisch-mechanische voorbehandelingstechnieken moeten ertoe leiden dat uit het restafval nog materialen worden gerecupereerd zodat het restafval onder betere omstandigheden kan worden verbrand.

Het opgeven van de selectieve inzameling van plastic flessen of GFT is in strijd met de afvalbeheershiërarchie die bepaalt dat materiaalrecuperatie de voorkeur geniet boven energie recuperatie. Het is ook een illusie te denken dat deze oplossing goedkoper zou zijn. Het opgeven van de selectieve inzameling zou leiden tot meer afvalverbranding.

Ik ben het ook niet eens met de link tussen selectieve inzameling in stedelijk gebied en sluikstorten. In Brussel waar er nagenoeg niet selectief wordt ingezameld, is het probleem van het sluikstorten ten minste even erg als in Antwerpen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: We moeten openstaan voor alle alternatieve technieken waarover de VITO trouwens een vergelijkende studie heeft gemaakt.

De minister krijgt de steun van mijn fractie voor het voeren van een degelijk afvalbeleid.

Ook inzake het bodembeleid is een innovatieve aanpak nodig. De minister stelt dat hij voorrang wil verlenen aan het verwijderen van risico's. Zo zou men sneller werk kunnen maken van de overdracht van een aantal belangrijke bedrijfsgronden. Mijn fractie is voorstander van deze werkwijze. Het is immers onverantwoord steeds nieuwe bedrijventerreinen aan te snijden in de weinige open ruimte die er ons nog rest, al is dat wel makkelijker dan oude en soms vervuilde bedrijventerreinen opnieuw beschikbaar te stellen.

Ik hoop dat de minister de geschikte partners zal vinden om PPS-constructies op te zetten.

Vlaanderen is een erg ongezond gebied: vooral in de steden hebben de bewoners vaak te kampen met allergieën en astma. Dit kan zeker ten dele opgevangen worden door een goed milieubeleid, dat valt of staat met een goed milieuhandhavingsbeleid. Er moeten op dat vlak nog heel wat inspanningen geleverd worden.

Van de federale overheid verwachten we dat ze alle PV's opvolgt. Van onze eigen minister verwachten we een bijsturing van het milieuhandhavingsdecreet. Daarom moeten milieudelicten volgens ons veel kordater aangepakt worden.

De minister staat voor belangrijke uitdagingen. De vraag rijst of hij na het geruzie met sp-a nog steun zal vinden voor zijn milieubeleid. Vlaams Belang is bereid mee over een innoverend milieubeleid na te denken. *(Applaus bij VB)*

De heer Erik Matthijs: De beleidsnota Milieu 2005 gaat voor resultaten op het terrein. Dat is duidelijk anders dan tijdens de voorbije regeerperiode: op heel wat terreinen inzake milieu werd de laatste jaren geen vooruitgang geboekt, integendeel. Dat wordt onomstotelijk door het MIRA-T 2004 rapport aangetoond. Groen! heeft tijdens zijn vijf jaar wetgevend werk niets fundamenteels bijgebracht. Het bracht geen enkel belangrijk dossier tot een goed einde.

Daarom staan wij nu voor een enorme uitdaging, die ook financiële consequenties zal hebben. Er zullen duidelijke keuzes moeten gemaakt worden. De beleidsnota heeft alvast die intentie. De voornaamste krachtlijnen zijn vereenvoudiging van de regelgeving, efficiëntie op het terrein, verantwoordelijkheid van de sectoren en participatie van de bevolking, en een realistische aanpak en verantwoorde aankooppolitiek. De budgettaire ruimte is beperkt; creativiteit zal nodig zijn.

De beleidsnota kreeg heel wat onterechte kritiek, onder meer vanuit de MiNa-raad. Die verwijt de nota dat ze geen rekening houdt met MiNa-T, maar dat kan ook niet: de nota werd reeds op 3 december ingediend in het parlement. De federale regering, de BBL en zelfs collega's uit de meerderheid hebben dan weer kritiek op het feit dat de nota uitgaat van een sterk geïndustrialiseerde, dicht bevolkte regio met een uitgebreid wegennet. Dat is nochtans de realiteit.

De nota streeft naar duurzaamheid en naar een evenwicht tussen economie en ecologie, waarin de KMO's, de landbouw en de industrie tot hun recht komen. Daarnaast straalt ze realisme uit; ze wil verantwoordelijkheid geven aan de diverse partners, procedures vereenvoudigen en een breed draagvlak creëren.

De financiering zal niet eenvoudig zijn. We moeten de efficiëntie van milieusubsidies in vraag durven te stellen. De MiNa-raad gaat ermee akkoord dat de financiering van het milieubeleid moet gebeuren vanuit de algemene middelen, aangevuld met de opbrengst van regulerende heffingen, fiscaal aftrekbare retributies en andere financieringsbronnen. De Raad keurt het ook goed de milieubelastende activiteiten aan een heffing te onderwerpen.

De MiNa-raad staat achter alle cruciale punten van de beleidsnota. Onze fractie geeft ze dan ook alle kansen en steun. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Bart Martens: De specifieke situatie van Vlaanderen – dichtbevolkt, een uitgebreid wegennet, hooggeïndustrialiseerd – mag geen voorwendsel zijn om het minder goed te doen. Integendeel: het is een extra uitdaging om extra inspanningen te leveren. We hebben het, vergeleken bij de andere Europese landen, tot nu toe niet zo goed gedaan op milieuvlak. Ook in deze achterstand moeten we extra kansen zien om nu duidelijke stappen voorwaarts te zetten.

De hoge bevolkings- en industrialisatiegraad biedt hier voordelen: hij biedt kansen om eco-eficiënte netwerken, industriële ecosystemen en gedeelde nutsvoorzieningen op te zetten .

Dankzij de enorme kansen is het milieubeleid geen bedreiging. Precies daarom mogen we ons niet beperken

tot de Europese minimumeisen. Al zou de Europese minima halen al een wereld van verschil zijn voor waterzuivering, nitraten en luchtkwaliteit.

Op een aantal vlakken gaan we verder dan de Europese norm: de terugnameplicht van elektrische en elektronische apparaten, de bodemsanering, de dioxine-uitstoot en de selectieve afvalophaling. De maatschappelijke en bestuurlijke steun daarvoor is groot. Bovendien is het ecologisch gezien nodig. We mogen onze voorsprong niet prijs geven.

Het parlement beter betrekken bij de Europese besluitvorming moet ertoe leiden dat onze voorsprong de Europese norm wordt. Vlaanderen moet een voorloper zijn. Ik hoop dat het voornemen om het Vlaams Parlement beter bij de Europese besluitvorming te betrekken waar wordt gemaakt. De commissie voor Leefmilieu en Natuur moet zich buigen over het Vlaamse standpunt in Europa.

Ik ben opgelucht dat minister Peeters zich houdt aan het milieubeleidsplan. Een aantal doelstellingen die niet behandeld worden door de beleidsnota blijven zo toch van kracht. Op die manier wordt voor continuïteit gezorgd.

Het zou kunnen dat er over enkele jaren een techniek wordt ontwikkeld om afvalfracties goedkoper en beter te scheiden met het oog op recyclage. Het is echter nog te vroeg om selectieve ophaling al in vraag te stellen. De biologische en mechanische voorbehandelingstechnieken zijn alternatieven voor verbranding en niet voor selectieve inzameling. Ik hoop op een oplossing voor een aantal dossiers die zijn vastgelopen.

Er is baanbrekend werk verricht op het vlak van de waterzuivering: de herstructurering, de eengemaakte waterfactuur en het nieuwe BTW-tarief. De drinkwaterbedrijven verantwoordelijk maken voor de sanering maakt een integraal waterketenbeleid en schaalvergroting mogelijk. Nu moeten we erop toezien dat de nieuwe drinkwaterintercommunales ervoor zorgen dat het regenwater uit de riolen verdwijnt en het afvalwater erin terecht komt.

Voor wat mest betreft, herhaalt de beleidsnota het regeerakkoord. Het is nog niet duidelijk op welke principe het nieuwe mestbeleid zal gebaseerd zijn. De Europese kritiek op ons mestbeleid verdient al onze aandacht. Heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied omschrijven, kan misschien voor een eenvoudiger mestbeleid zorgen.

Dat zou ons ook helpen om onze internationale afspraken na te komen. Tijdens de vierde Noordzee Ministerconferentie heeft België zich geëngageerd om het hele afwatergebied van de Noordzee als een kwetsbaar gebied te omschrijven.

Uit rapporten van de Mestbank en van de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt dat het mestoverschot in ons grondwater zit. Op meer dan de helft van de bemonsterde percelen wordt de nitraatresiduumnorm overschreden. Het nieuwe mestdecreet moet duidelijk, transparant en eenvoudig zijn. Het moet slagen voor de Europese toets en de vervuiling van ons grond- en oppervlaktewater stoppen.

Het verheugt me dat minister Peeters de doelstellingen van het natuurbeleid behoudt. Wij twijfelen alleen of de doelstellingen nog gerealiseerd kunnen worden. Na zeven jaar Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen hebben we maar 3000 van de 10.000 hectare extra bosgebieden aangelegd. Terwijl een inhaaloperatie nodig is, wordt het aankoopbudget verminderd. Eigenaars en gebruikers responsabiliseren is goed, maar levert geen nieuwe bossen op. We willen de heroriëntatie een kans geven, maar zullen erop toezien dat de doelstellingen worden gehaald. We hopen dat minister Peeters ook een beroep doet om de natuurverenigingen.

De heer Rudi Daems: De uitgangspunten van de beleidsnota Leefmilieu en Natuur zijn goed. Jammer genoeg vinden we ze amper terug in strategische en operationele doelstellingen. De beleidsnota is defensief. De toespraak van de heer Matthijs bewijst dat: hij evalueert de voorbije regeerperiode en kijkt niet vooruit.

De nota klinkt vooral defensief als de minister spreekt over de moeilijke ruimtelijke en economische context van Vlaanderen. Ik volg die analyse, maar niet de conclusies die deze regering eraan verbindt. Verschillende commissieleden, ook van de meerderheid, doen dat ook niet. We steunen het voornemen om het milieubeleid te temperen helemaal niet. Dat is net een reden om ambitieuzer te zijn.

We zijn positief over enkele belangrijke voorstellen in de beleidsnota, zoals onder meer het voortzetten van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies, het voornemen om een handhavingsbeleid voor te stellen en dergelijke. Tijdens de commissiebespreking heeft de minister duidelijkheid verschaft over een aantal zaken. Hij wil enkele belangrijke beslissingen van de vorige regering voortzetten. Positief is onder meer dat hij zich houdt aan de doelstellingen van het Vlaams Milieuplan en het Vlaams Afvalstoffenplan en dat het decreet Integraal Waterbeheer zal worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van die keuzes zal hij in Groen! een bondgenoot vinden. Als dat niet gebeurt, zal hij een kritische tegenstander voor zich vinden.

Er werd niet over alle punten duidelijkheid gegeven. Ook is er tegenspraak tussen de principes en de vertaling ervan op het terrein. Zo deelt de minister onze bekommernis over het tekort aan personeel voor de milieuhandhaving en het toezicht op de bossen, maar hij verwijst naar de wervingsstop. Welke mogelijkheden zijn er nu die selectief is opgeheven?

Verder is de minister voorstander van een overlegd milieubeleid. Als hij de milieu- en natuurverenigingen als een belangrijke pijler beschouwt om het draagvlak voor natuur en milieu te vergroten, kan hij niet anders dan die in hun volle werking te honoreren. Als hij dat niet doet, creëert hij een gevaarlijk precedent, namelijk het doorknippen van de relatie tussen erkenning en subsidiëring.

In het regeerakkoord staat dat de afbakening van de natuur- en landbouwstructuur er gelijktijdig komt. De minister-president stelde tijdens de bespreking van de beleidsnota over landbouw dat eerst de twee proefgebieden zullen worden geëvalueerd. Wat is het standpunt van de regering? Wordt de afbakening effectief en gelijktijdig gerealiseerd?

Verder is de vraag wat de regering van plan is met het bodembeleid. Komt er extra geld voor ambtshalve bodemsanering of voor het woonzoneproject in Gent en Antwerpen? Wordt alle heil verwacht van het decreet inzake brownfieldontwikkeling?

Recente studies wijzen erop dat de gevolgen van de klimaatwijzigingen ook in Vlaanderen drastisch zullen zijn. Het is dus absoluut nodig om krachtige doelstellingen voor de middellange en lange termijn in te schrijven. Het is jammer dat er geen standpunt komt over doelstellingen voor de middellange termijn.

De nota vertrekt van goede principes, maar we merken op het terrein dat het beleid beetje bij beetje ongedaan wordt gemaakt. De motie van onze fractie verwoordt dit dubbel gevoel. We vragen dat de positieve keuzes worden verankerd en dat deze regering aandacht heeft voor de lange termijn. De leefmilieupost heeft zwaar moeten inleveren in de vorige begrotingsronde. We vragen dat dit in de volgende begrotingsronde wordt rechtgezet en dat de meerderheid zegt welke richting ze wil uitgaan met het milieubeleid. (*Applaus bij Groen!*)

De heer Erik Matthijs: De vorige milieuminister heeft gezegd dat de uitvoering van het Milieubeleidsplan 2003-2007 200 miljoen extra per jaar kost. Waar gaat u de kredieten schrappen in de rest van de begroting?

De heer Rudi Daems: Het is niet verkeerd om een ambitieus milieubeleid te voeren. Er moet jaar na jaar worden bekeken hoeveel budgettaire ruimte daarvoor beschikbaar is. Ik betreur dat er een stap wordt teruggezet.

De heer Mark Demesmaeker: In het regeerakkoord staat dat er een geïntegreerd NatuurCultuurproject wordt opgezet om de groene ruimtes in de Rand rond Brussel te vrijwaren en dat er een actieplan komt om een grote hoeveelheid groene percelen te verwerven. Men mag het belang van die verbintenis niet onderschatten. De Rand heeft meer nodig dan een splitsing, dat een politieke oplossing is voor slechts een aspect van een veel uitgebreider sociaal-economisch probleem.

De opeenvolgende regeringen hebben dit probleem onderkend en instrumenten ontwikkeld om het tij te keren, maar de groene rand blijft nog altijd bedreigd. Het behoud van de groene gordel rond Brussel is meer dan alleen maar een ecologisch project. Het is een politiek statement en de inspanning overstijgt een zuiver ecologische kosten-batenanalyse. Het gaat daarbij tegelijk om het behoud van het historische karakter van een regio en de leefbaarheid van een lokale gemeenschap, waarbij men tegen verdringingseffecten probeert

in te gaan.

Ik ben dan ook verbaasd dat de heer Daems tijdens de bespreking de verbintenis voor een versterkt groen aankoopbeleid in de Rand in vraag stelt en vindt dat die budgetten in Vlaanderen ergens anders kostenefficiënter kunnen worden aangewend.

De heer Rudi Daems: Ik heb dat niet gezegd. Het is zeer nuttig om in de Vlaamse Rand een aankoopbeleid te realiseren, maar ik heb gezegd dat er een contrast is tussen de visie van de minister over een aankoopbeleid en de houding van de beleidsnota. In het kader van het Bruegelproject heeft Groen! de aankoop van belangrijke groene longen rond Brussel altijd ondersteund.

De heer Mark Demesmaeker: Wij zijn voorstander van een efficiënt bos- en natuurbeleid in Vlaanderen. Het groen- en aankoopbeleid in de Rand of het duinenbeleid aan de kust hebben een bovenecologisch belang en zijn dus buitencategorie. N-VA begrijpt dat er zorgzaam moet omgesprongen worden met de middelen, maar houdt erg vast aan het engagement in het regeerakkoord om een groot aantal groene percelen in de Rand te verwerven. Een lijst van de nog te realiseren plannen is trouwens aanzienlijk en terug te vinden op de website van het Bruegelproject. N-VA gelooft ook in een natuur-cultuurproject, omdat dan ook mensen van buiten de Rand betrokken worden.

De beleidsnota erkent terecht het tekort aan verbrandingscapaciteit voor bedrijfsafval. Vlaanderen is een groot exporteur van hoog calorisch afval onder andere naar bedrijven in onze buurlanden. Die bedrijven verwerken niet alleen afvalstoffen in hoogwaardige, performante installaties maar besparen ook op fossiele brandstoffen. Hoe zal de minister het Vlaamse bedrijfsleven stimuleren om aanvullende energie uit afval te halen? Dat stemt trouwens overeen met zijn doelstelling om grondstoffen en energie op milieuverantwoorde wijze te vervangen door afvalstoffen.

Op de rondetafelconferentie over biobrandstoffen werd het enthousiasme van alle Vlaamse betrokkenen bekoeld door de federale inertie. Op dat niveau is zelfs nog geen begin gemaakt met de accijnsvrijstelling. Het is van belang dat de Vlaamse overheid met klem aandringt op een snelle oplossing. (*Applaus*)

Mevrouw Hilde Crevits: MIRA-T laat er geen twijfel over bestaan: het leefmilieu verbetert niet snel genoeg om een duurzame toekomst te verzekeren. De minister wil het draagvlak en de participatie van milieu en natuur verstevigen. Die participatie is niet alleen onontbeerlijk voor de uitvoering van het beleid maar ook voor de kwaliteit en efficiëntie ervan.

Het is niet duidelijk of de huidige initiatieven die participatie bevorderen. Steeds minder gemeenten ondertekenen de samenwerkingsovereenkomsten over milieu. Redenen daarvoor zijn de complexiteit en de zware administratieve verplichtingen. Extra personeel zou een oplossing zijn, maar daarvoor is geen geld. De milieudiensten, opgericht om burgers en het milieu te dienen, bezwijken onder de papierdruk. Ook het voornemen om de samenwerkingsovereenkomsten milieu uit te breiden tot duurzame ontwikkeling mag niet meer administratieve rompslomp veroorzaken. Terecht kondigt de minister een evaluatie van de samenwerkingsovereenkomsten aan.

Lokale besturen gaan gebukt onder een gigantische planlast, die vaak te maken heeft met milieu. Het is niet zeker dat die plannen de steun voor het milieubeleid vergroten. Er zijn voldoende inspraakmogelijkheden, maar daarvan wordt nauwelijks gebruik gemaakt, tenzij door specialisten. Milieubeleid is meer en meer voorbehouden aan professionals. Het verheugt me dat de minister de planlast wil verminderen. Ook de motie van de meerderheid vraagt om administratieve vereenvoudiging en minder planlast.

De operationele doelstellingen inzake participatie zijn lovenswaardig. Een goed beleid is gebaseerd op vertrouwen geven zodat elk zijn verantwoordelijkheid kan nemen. Het bestaan van diverse, soms overlappende en elkaar tegenwerkende instrumenten is verwarrend. Terecht kondigt de minister een evaluatie aan met als doel vereenvoudiging en grotere participatie.

Men wil bosbezit en bosbeheer aantrekkelijker maken voor eigenaars. Een verhoging van de biodiversiteit in de privé-bossen zal bijdragen tot de kwaliteit van het leefmilieu. De bosgroepen zullen de toekomst zijn van

het bosbeleid. De meerwaarde van de regionale landschappen wordt erkend.

Het toegankelijk maken van natuur en bos moet het maatschappelijk draagvlak voor natuurbehoud vergroten.

De minister heeft zijn waardering bevestigd voor de tienduizenden vrijwilligers die actief zijn in de sector van het milieu- en natuurbeleid. Een ondersteuning blijft noodzakelijk.

De milieu- en natuureducatie moet gericht zijn op de overheid zelf, op de bedrijven en op de individuele burgers. Het bewustzijn moet groeien dat het gedrag van mensen een grote impact heeft op de kwaliteit van milieu en natuur. Het Instituut voor Natuurbehoud omschrijft ter zake een aantal knelpunten.

De minister wil in de komende jaren werk maken van een partnerschap tussen de Vlaamse overheid en alle andere betrokkenen. Waar mensen en organisaties zelf verantwoordelijkheid opnemen, kan een draagvlak groeien. De CD&V-fractie ondersteunt de minister in zijn zienswijze en wenst hem veel succes. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

De heer Patrick Lachaert: De beleidsnota is de eerste toets om na te gaan of de regering het regeerakkoord respecteert. Het is ook een voorafspiegeling van de commissieagenda voor de komende jaren.

Wij menen dat deze concrete beleidsnota het regeerakkoord vrij nauwkeurig volgt. Een aantal belangrijke liberale principes worden gerealiseerd. De minister bekijkt zijn bevoegdheden vanuit een economische optiek. De Europese regelgeving is het streefdoel.

De versnelde uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid is voor mijn fractie essentieel. De gemeenten zullen een belangrijke inhaaloperatie moeten uitvoeren. De financiering van de gemeentelijke rioleringen is het belangrijkste probleem. De extra impuls van 50 miljoen euro in 2005 is eenmalig en de uitbetaling van de reguliere tussenkomsten stukt wegens allerhande problemen bij de gemeenten zelf.

Door het uitblijven van de zogenaamde benedenbouw van ons rioleringsnet komt de realisatie van de Europese waterrichtlijn steeds meer in het gedrang. De investeringen gebeuren waar ze een maximaal zuiveringsrendement garanderen. Daarom moet er een watertoets en een hydronautstudie worden uitgevoerd vooraleer er subsidies worden verleend.

De bodemsanering is onze tweede prioriteit. De minister wil bijzondere aandacht besteden aan de sanering van de brown fields om een uitbreiding van de bedrijven- en KMO-zones mogelijk te maken. Uiteraard moet nieuwe verontreiniging worden voorkomen. De achterstand inzake de ambtshalve saneringen zal niet op een aanvaardbare termijn kunnen worden weggewerkt vanuit algemene middelen.

Er moet prioritair werk worden gemaakt van de plaatsen waar de volksgezondheid onmiddellijk bedreigd is en waar een maximale rendabilisatie van de gesaneerde gronden mogelijk is. Een alternatieve financiering in samenwerking met de privé-sector is op korte termijn noodzakelijk.

Er moet snel worden ingegrepen in het mestbeleid. De toestand waarnaar Europa verwijst, is intussen sterk verbeterd. Een nieuw en eenvoudiger MAP moet inspelen op die gewijzigde situatie, kansen bieden op herlokalisatie en aandacht besteden aan mestverwerking. Niet de hoeveelheid mest is een probleem, maar het feit dat het mest in een te grote hoeveelheid op het land terechtkomt.

De Kyoto-doelstellingen zijn volgens ons de vierde uitdaging. Het Vlaamse klimaatbeleidsplan is een begin, maar volstaat niet. De marginale kost om de uitstoot nog verder te verminderen is immers zeer hoog voor onze bedrijven. Daarom dringen we aan op de maximale implementatie van de flexibele mechanismen in het verdrag.

Doordachte milieuregels kunnen de aanzet zijn voor innovatie met een grote economische meerwaarde en hoeven dus geen beperking te vormen.

Het beleid moet betaalbaar blijven. Met een betere instrumentenmix kunnen dezelfde beleidsopties worden gerealiseerd op een meer kostenefficiënte manier. Mijn fractie zal dan ook een loyale maar kritische partner

zijn bij de uitvoering van het beleid. Het regeerakkoord zal onze toetssteen zijn. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp·a-spirit en N-VA*)

Minister Kris Peeters: Leefmilieu is een dossier dat iedereen aanbelangt.

De doelstellingen van deze regering is het verzekeren van een hoog niveau van milieubescherming en van bescherming van de menselijke gezondheid, binnen de context van een duurzame ontwikkeling. Dit moeten we met een groot realisme waar maken.

De doelstelling kadert binnen het milieubeleidsplan 2003-2007. De kadans van een milieubeleidsplan moet immers samenvallen met die van een regeerperiode, wat in het verleden niet het geval was.

De doelstellingen op Europees en VN-niveau zijn zeer duidelijk: ook daaraan willen wij ons houden. We moeten goed overleggen of en wanneer we verder willen gaan dan dat. Het regeerakkoord is daarover zeer genuanceerd. Ook daarvoor moet er een breed draagvlak zijn.

Omdat de middelen beperkt zijn moeten we zoeken naar de meest effectieve en efficiënte manier van werken. Dat geldt niet alleen voor milieu, maar ook voor alle andere domeinen. Toch wil ik erop wijzen dat het milieubudget in de begroting 2005 een stijging van 9,7 miljoen euro kreeg: er werd 14 miljoen euro toegevoegd voor de milieubeleidsplannen van de lokale overheden.

De term ECO-milieubeleid staat voor efficiënt, coherent en overlegd. Daaraan zullen wij alle beleidsmaatregelen toetsen. Het is natuurlijk niet de bedoeling overbodige regels te formuleren, maar resultaat te boeken. De lokale overheden moeten enorm veel rapporteren. We moeten ons afvragen of al deze procedures de resultaten positief beïnvloeden. Ook het overleg is erg belangrijk, niet enkel met de traditionele adviesorganen. De milieuorganisaties moeten hier een belangrijke rol in krijgen, ook inzake het MAP.

Tijdens de vorige regeerperiode werden vijf nieuwe milieuverenigingen erkend, maar er werden nooit middelen aan verbonden. Erkenning creëert verwachtingen; de subsidieregeling moet duidelijker worden.

Het huidige plan huishoudelijk afval wordt tot 2007 aangehouden. Daarna moeten we kijken welke verbeteringen moeten aangebracht worden via het nieuwe plan 2008-2012.

Het dossier van de waterzuivering is erg belangrijk. Er werd reeds verwezen naar het Aquafin-dossier. Het is duidelijk dat we meer resultaten moeten boeken: er is nog heel wat werk te doen.

Ik heb het rapport van de advocaat-generaal over het MAP aandachtig gelezen. Hij baseert zich op gegevens van 1999 en 2000. We moeten zeker naar een eenvoudiger en transparanter MAP.

De heer Bart Martens: He is foutief te stellen dat de ingebrekestellingsprocedure teruggaat tot gegevens van 1999 of 2000. Er werden intussen tal van nieuwe gegevens doorgegeven: de Europese Commissie beschikt over alle actuele cijfers. Het gaat dus niet om een achterhoedegevecht over het oude MAP.

Minister Kris Peeters: Er werd inderdaad bijkomende informatie aan de Europese Commissie verstrekt. Maar de advocaat-generaal maakte de Europese Commissie erop attent dat de uitspraak zich baseert op 1999-2000. Dat wil niet zeggen dat het arrest niet belangrijk is voor de toekomst. De Europese Commissie zal nauwlettend toezien. De nitraatrichtlijn moet gehaald worden. Vereenvoudiging en transparantie staan haaks op afwijkingen: een vereenvoudiging van de regelgeving mag geen overvloed aan afwijkingen inhouden.

Ook over het natuurbeleid is het regeerakkoord zeer duidelijk: de 38.000 hectare natuurgebied en de 10.000 hectare extra bos zijn een grote uitdaging. Daartoe moeten we een objectieve evaluatie maken van de instrumenten en hoe we die kunnen verbeteren. Er worden nog altijd bossen aangekocht. Daarover wordt met bosgroepen overlegd.

Met meer dan tachtig verontreinigde bodems moeten we realistisch zijn wat bodemsanering betreft. Natuurlijk zijn er OVAM, de brownfields en PPS. Maar ik verwijs uitdrukkelijk naar sectorfondsen en naar andere

instrumenten, waardoor de resultaten moeten kunnen verbeteren.

Post-Kyoto is een belangrijke uitdaging; het debat zal gevoerd worden op de Vlaamse klimaatconferentie die nog voor de zomer zal plaatsvinden.

De Groene Rand is niet enkel in het kader van leefmilieu, maar ook vanuit andere invalshoeken belangrijk. Ook daar moeten we tot resultaat komen met realisme en met efficiënt inzetten van de middelen.

Deze beleidsnota gaat ervan uit dat de resultaten het belangrijkste zijn. We moeten er allemaal samen aan werken; ik ben dan ook verheugd te zien dat daarover in dit parlement weinig of geen discussie is. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp-a-spirit en N-VA*)

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 13.28 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Jaak Gabriels, Roland Van Goethem: gezondheidsredenen;

Stefaan De Clerck, Miet Smet: buitenslands;

Cathy Berx, An Michiels, Gilbert Van Baelen, Dany Vandebossche, Kris Van Dijck, Robert Voorhamme: ambtsverplichtingen.

